

امارت اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی
پوهنتون جوزجان
پوهنځی شرعیات
دیارتمنت فقه و قانون

پلان استراتیژیک دیپارتمنت فقه و قانون (۱۴۰۴ - ۱۴۰۸ هـ ش)

بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست مطالب

مقدمه..... 1

۱. معرفی دیپارتمنت فقه و قانون..... 1

۱-۱. تاریخچه دیپارتمنت فقه و قانون:..... 1

۱-۲. ساختار تشکیلاتی دیپارتمنت فقه و قانون:..... 2

- ۱-۳. کمیته های فعال در دیپارتمنت فقه و قانون..... 4
- ۱-۴. اعضای کادر علمی با تفکیک درجه تحصیل و جنسیت..... 5
- ۱-۵. استادان معرفی شده به بورسیه های تحصیلی ماستری با تفکیک جنسیت..... 5
- ۱-۶. پلان جذب استادان و محصلان و نسبت استاد و محصل..... 6
- ۱-۷. جدول جذب محصلان با تفکیک سال فراغت..... 7
- ۱-۸. جدول استادان دیپارتمنت فقه و قانون پوهنحی شرعیات با تفکیک درجات تحصیلی..... 8
- ۱-۹. تجهیزات و امکانات موجود در دیپارتمنت..... 9
- ۱-۱۰. زیر ساخت های موجود..... 9

۲. فعالیتهای دیپارتمنت فقه و قانون..... 9

- ۲-۱. فعالیتهای خدماتی..... 9
- ۲-۳. فعالیت های اکادمیک..... 9
- ۲-۴. فعالیت های تحقیقی..... 10
- ۲-۵. مقاطع تحصیلی..... 10

۳. تحلیل سوات و ماتریسها..... 10

- ۳-۱. تحلیل سوات SWOT..... 10
- ۳-۲. ماتریس تحلیل و ارزیابی عوامل داخلی IFEM..... 11
- ۳-۳. جدول شماره (1)، ماتریس (IFEM)، تحلیل و ارزیابی عوامل داخلی دیپارتمنت فقه و قانون..... 11
- ۳-۴. جدول شماره (2)، ماتریس EFEM، تحلیل و ارزیابی عوامل خارجی پوهنحی شرعیات..... 12
- ۳-۵. ماتریکس نه خانه ای عوامل داخلی و خارجی..... 13
- ۳-۶. جدول ماتریکس سوات (SWOT)..... 14
- ۳-۷. تطبیق و مقایسه..... 15
- ۳-۸. پیشبینی میزان موفقیت در کاربرد استراتژی های مورد نظر..... 15
- ۳-۹. جدول تعیین حالت استراتژیک..... 16

۴. دیدگاه، ماموریت، ارزشها، اهداف و مقاصد..... 16

- ۴-۱. دیدگاه:..... 16
- ۴-۲. ماموریت..... 16
- ۴-۳. ارزش ها..... 16
- ۴-۴. اهداف و مقاصد دیپارتمنت فقه و قانون..... 17

۵. مدیریت و رهبری..... 17

- ۵-۱. رهبری..... 17
- ۵-۲. استقلالیت مالی، اداری و علمی..... 18

- ۵-۳. مبارزه با فساد..... 18
- ۵-۴. ارزیابی و کنترل..... 19
- ۵-۵. جلب و جذب مساعدت‌ها..... 19
- ۵-۶. پروگرام اکادمیک..... 19
- ۵-۶-۱. استخدام و تربیه کادرهای علمی..... 19
- ۵-۶-۲. بازبینی و انکشاف کریکولم درسی..... 19
- ۵-۶-۳. دسترسی به تحصیلات عالی..... 20
- ۵-۷. تعداد کل بست‌های مدنظر گرفته شده دیپارتمنت فقه و قانون از سال 1404 الی 1408..... 21
- ۵-۱۰. پلان عملیاتی و تطبیقی پنج ساله دیپارتمنت فقه و قانون (۱۴۰۴ - ۱۴۰۸)..... 26
- 11-شهرت استاتیدهمکار در تهیه پلان استراتژیک دیپارتمنت فقه و قانون..... 46
- ۱۱- نتیجه گیری..... 47

پیشگفتار

الحمد لله الذي أعزَّ العلم في الأعصار وأعلى حزبه في الأمصار، والصلاة على رسوله المختصَّ بهذا الفضل العظيم وعلى آله الذين فازوا منه بحظٍّ جسيم.

اما بعد: بدون تردید دیپارتمنت فقه و قانون پوهنتون های وزارت تحصیلات عالی، مرکز آموزش و تربیه‌ی افراد متعهد و متخصص برای آینده کشور است افزون بر آن مأموریت ارایه خدمات تحصیلی، انجام تحقیقات علمی و دینی را در جامعه به عهده دارد. یقیناً اجرای مأموریت و رسیدن به اهداف پلان شده نیازمند برنامه ریزی دقیق و پلانگذاری دراز مدت است.

بدین ملحوظ دیپارتمنت فقه و قانون پوهنهی شرعیات پوهنتون جوزجان با توجه به پیشرفت علم و دانش در عرصه‌های مختلف و با درک وضعیت کنونی، با توزیع پرسشنامه عوامل محیط خارجی (فرصت‌ها و تهدیدها) و عوامل محیط داخلی (قوت‌ها و ضعف‌ها) را شناسایی و در محوریت اهداف دراز مدت با اولویت بندی منابع و امکانات و تعیین استراتژی‌ها، پلان استراتژیک پنج ساله خویش را (از سال ۱۴۰۴ - ۱۴۰۸ ه.ش) تدوین نموده و بر تطبیق و دستیابی به اهداف پلان شده در آن، سعی و تلاش خواهد نمود.

در اخیر قابل یاد آوریست که پلان کنونی بر اثر فعالیت‌ها و مشوره‌های سالم هیئت رهبری پوهنهی شرعیات، استادان با درایت، کارمندان مجرب و محصلان مستعد دیپارتمنت فقه و قانون بوده است.

بنابراین، بجا خواهد بود تا از همه دست اندرکاران، خصوصاً تیم اختصاصی موظف قدردانی نموده،
اظهار سپاس و امتنان نماییم.

با احترام
پوهنیار احمدالدین "رحمانی"
آمر دیپارتمنت فقه و قانون

الحمد لله رب العالمين و العاقبة للمتقين و الصلاة و السلام على رسوله محمد و على آله و اصحابه اجمعين.

اما بعد: الله متعال را شکر گزاریم که توفیق عنایت فرمود تا پلان استراتژیک پنج ساله دیپارتمنت فقه و قانون پوهنهی شرعیات پوهنتون جوزجان را جهت بهبود و ارتقای کمی و کیفی این نهاد و همچنان غرض نایل آمدن به اهداف بزرگ تعیین شده، تدوین نماییم.

از آنجایی که پیشرفت و توسعه سریع در تمام نهادها موقوف و وابسته به پلانها و برنامههای آن است، بناء هر سازمان و نهادی از جمله نهادهای تحصیلات عالی، جهت افزایش توانمندیها و رشد، نیازمند تدوین پلان و برنامههای استراتژیک میباشند. البته پلان استراتژیک با بررسی نمودن محیط داخلی و خارجی سازمان، نقاط قوت و ضعف داخلی و فرصتها و تهدیدهای محیطی را شناسایی می کند و همچنان با در نظر داشتن دیدگاه و مأموریت دیپارتمنت اهداف بلند مدت را برای آن ترسیم می نماید و برای نایل شدن به آن اهداف، با تکیه بر قوت ها و استفاده از فرصتها، ضعفها را از بین برده و از تهدیدها پرهیز نماید تا در صورت اجرای درست باعث موفقیت دیپارتمنت گردد. بدین ملحوظ دیپارتمنت فقه و قانون در تدوین پلان استراتژیک پنج ساله خویشتن (از سال ۱۴۰۴ – ۱۴۰۸)، تمام موارد ذکر شده را رعایت نموده و با استناد از پلان استراتژیک ریاست محترم پوهنهی شرعیات با در نظر داشت معیارهای یازدهگانه ارتقای کیفیت و اعتبار دهی، تدوین نموده است. افزون بر آن کمیته پلان استراتژیک دیپارتمنت فقه و قانون پوهنهی شرعیات پوهنتون جوزجان با توجه به پیشرفت علم و دانش در عرصه های مختلف و با درک وضعیت کنونی، با توزیع پرسشنامه عوامل محیط خارجی (فرصتها و تهدیدها) و عوامل محیط داخلی (قوتها و ضعفها) را شناسایی و در محوریت اهداف دراز مدت با اولویت بندی منابع و امکانات و تعیین استراتژی ها، به تدوین پلان استراتژیک پنج ساله خویشتن، اقدام نمود.

دیپارتمنت فقه و قانون پوهنهی شرعیات بر اساس دیدگاه و رسالتی که دارد، از سال ۱۴۰۱ هجری شمسی بدین سو مصروف تربیه و تقدیم کادرهای جوان در بخشهای نهادهای عدلی و قضایی، تعلیم و تربیه و ارشاد و دعوت در رشته فقه و قانون به جامعه بوده، که این مسؤولیت خود را با داشتن ۵ تن استاد مجرب از جمله ۴ تن لیسانس با رتبه علمی نامزد پوهنیار، یک تن ماستر بارتبه پوهنیار ادا می نماید.

لازم به یادآوری است که دیپارتمنت فقه و قانون پوهنهی شرعیات ، بنا به جدید التأسیس بودن، قبلاً پلان استراتژیک نداشته و این پلان اولین پلان استراتژیک دیپارتمنت فقه و قانون است که مشتمل بر پنج مبحث می باشد در مبحث اول: دیپارتمنت فقه و قانون معرفی، در مبحث دوم: فعالیت آن باز گو گردیده است سپس در مبحث سوم: تحلیل سوات و ماتریسها، در مبحث چهارم: دیدگاه، مأموریت، ارزشها، اهداف و مقاصد دیپارتمنت و در مبحث پنجم مدیریت و رهبری به بحث گرفته شده است.

۱. معرفی دیپارتمنت فقه و قانون

۱-۱. تاریخچه فقه و قانون:

دیپارتمنت فقه و قانون پوهنهی شرعیات پوهنتون جوزجان با در نظر داشت تقاضای مردم متدین، فرهنگی و علم دوست ولایت جوزجان به اساس حکم (۲۶۳۸) مورخ ۱۴۴۳/۱۱/۲۷ هـ ق مطابق به ۱۴۰۱/۴/۵ هـ ش مقام محترم عالی ریاست الوزراء امارت اسلامی افغانستان در چوکات پوهنتون جوزجان به منظور تربیه کادر های دینی در دیپارتمنت فقه و قانون ، ایجاد گردیده است.

هدف از تشکیل و راه اندازی این دیپارتمنت در قدم نخست رفع نیاز های کادری ارگانهای عدلی و قضای کشور از طریق تربیه و تعلیم کادر های علمی و قضایی و پاسخ دادن به نیاز های جامعه در عرصه تربیه استادان، خطباء و امامان

مساجد بوده
دینی ما نیز
بر بنیاد
اکادمیک

ساختار تشکیلاتی دیپارتمنت فقه و قانون

تا از این طریق سکتور در کنار سکتور قضایی ارزش های علمی و رایج عیار شود.

یکی از

و همچنان فقه و قانون

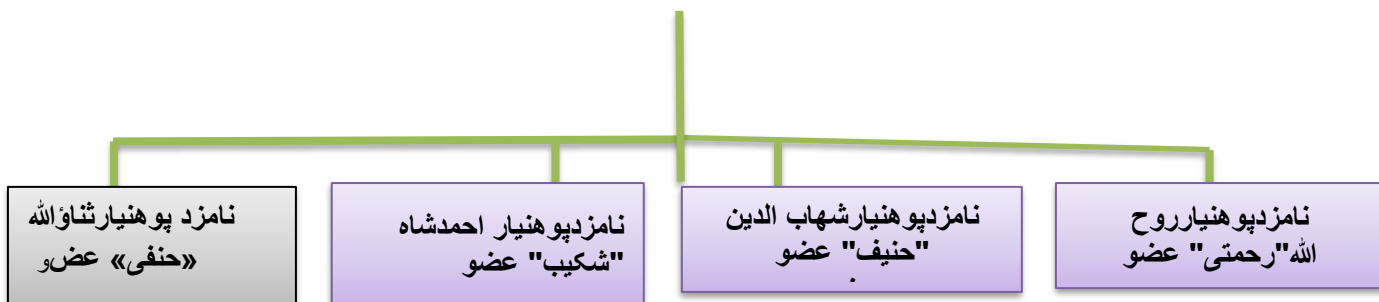
شعبات علوم اسلامی بوده که جامعه انسان ها به خصوص مردم افغانستان در شرایط کنونی به آن نیاز مبرم دارند. آموزش این علم برای دانش آموزان یکی از اولویت های آموزشی بشمار میرود. به تاسی از مبرمیت این ساحه از علوم، دیپارتمنت فقه و قانون در چوکات پوهنهی شرعیات به اساس ضرورت و تقاضای استادان محترم پوهنهی و محصلان و پیشنهاد هیأت رهبری پوهنهی شرعیات و پوهنتون جوزجان در سال (1401) از طرف مقام محترم وزارت تحصیلات عالی افغانستان منظور و ایجاد گردید. در ابتدا بنابر لزوم دید هیئت رهبری پوهنیار احمدالدین "رحمانی" که دارای درجه تحصیل ماستری در رشته فقه و قانون می باشد به حیث آمر دیپارتمنت فقه و قانون تقرر حاصل نمود. فعلاً دیپارتمنت فقه و قانون در تشکیل خود (5) تن استاد دارد: 1. پوهنیار احمدالدین "رحمانی" 2. نامزد پوهنیار روح الله "رحمتی" 3. نامزد پوهنیار احمدشاه "شکیب" 4. نامزد پوهنیار شهاب الدین "حنیف" 5. نامزد پوهنیار ثناؤالله «حنفی» که از طریق رقابت آزاد شمولیت در کادر علمی تقرر حاصل نموده اند. در دیپارتمنت فقه و قانون از کانکور سال (1401) بدینسو محصلان از قشر ذکور معرفی شده و در صنوف درسی تنظیم گردیده اند. دروس بطور نورمال به اساس تقسیم اوقات مرتبه با تطبیق کریکولم جدید واحد درسی جریان دارد. این دیپارتمنت برای اولین بار در کانکور سال 1401 به تعداد (11) تن محصلان و در سال 1402 به تعداد (26) تن محصلان و در سال 1403 به تعداد (39) تن محصلین در رشته فقه و قانون معرفی گردیده و محصلین این دیپارتمنت مصروف دروس خویش هستند، مایه افتخار دیپارتمنت فقه و قانون و استادان این دیپارتمنت میباشند.

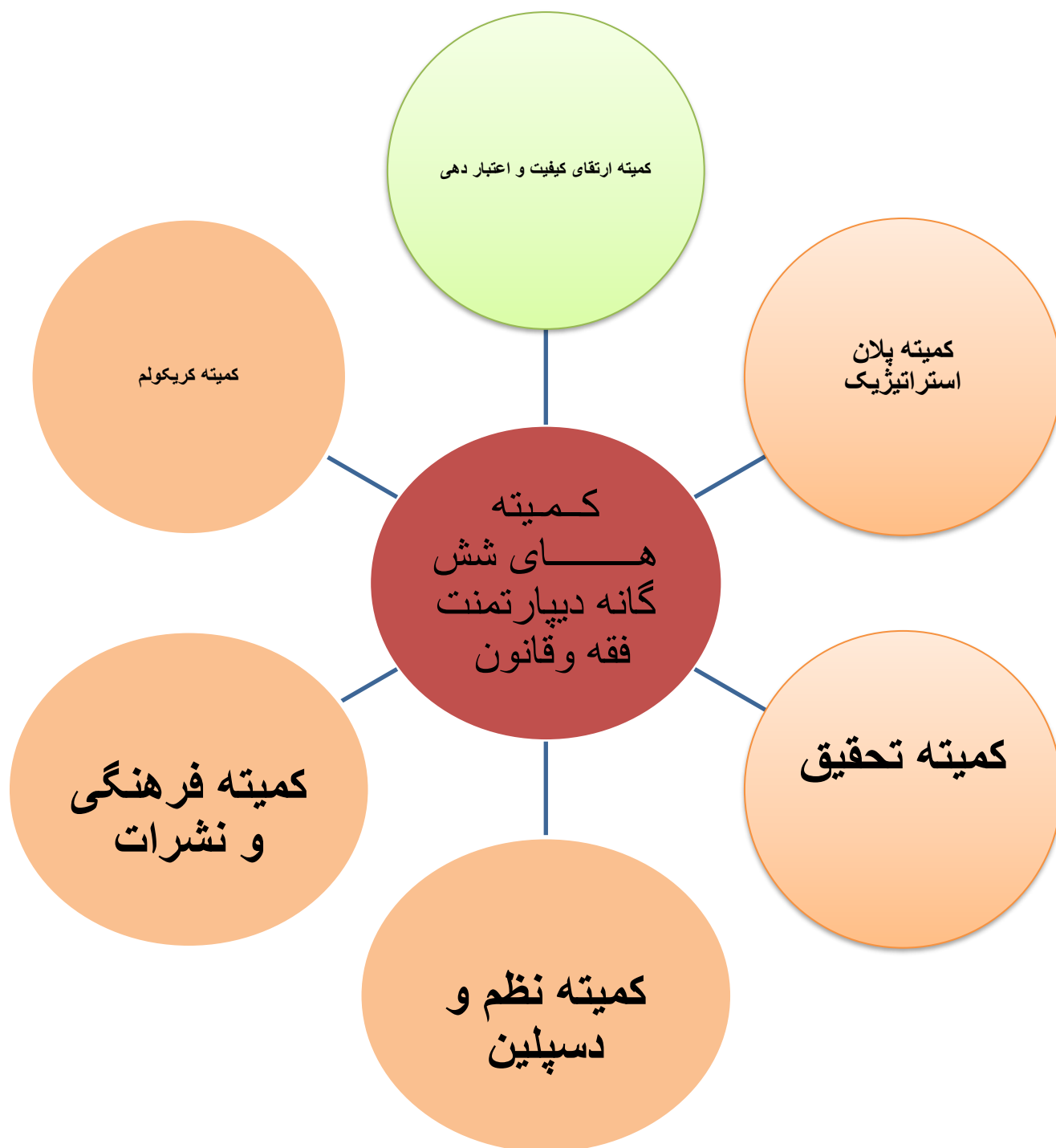
دیپارتمنت فقه و قانون که مدت کمی از ایجاد آن میگذرد در امور تدریس به کمک استادان رسالتمند به موفقیت های زیادی نایل گردیده است. و همچنان امور تدریس در این دیپارتمنت با استفاده از وسایل الکترونیکی مثل پروجکتور و کمپیوتر پیش برده خواهد شد.

۱-۲. ساختار تشکیلاتی دیپارتمنت فقه و قانون:

پوهنیار احمدالدین "رحمانی"

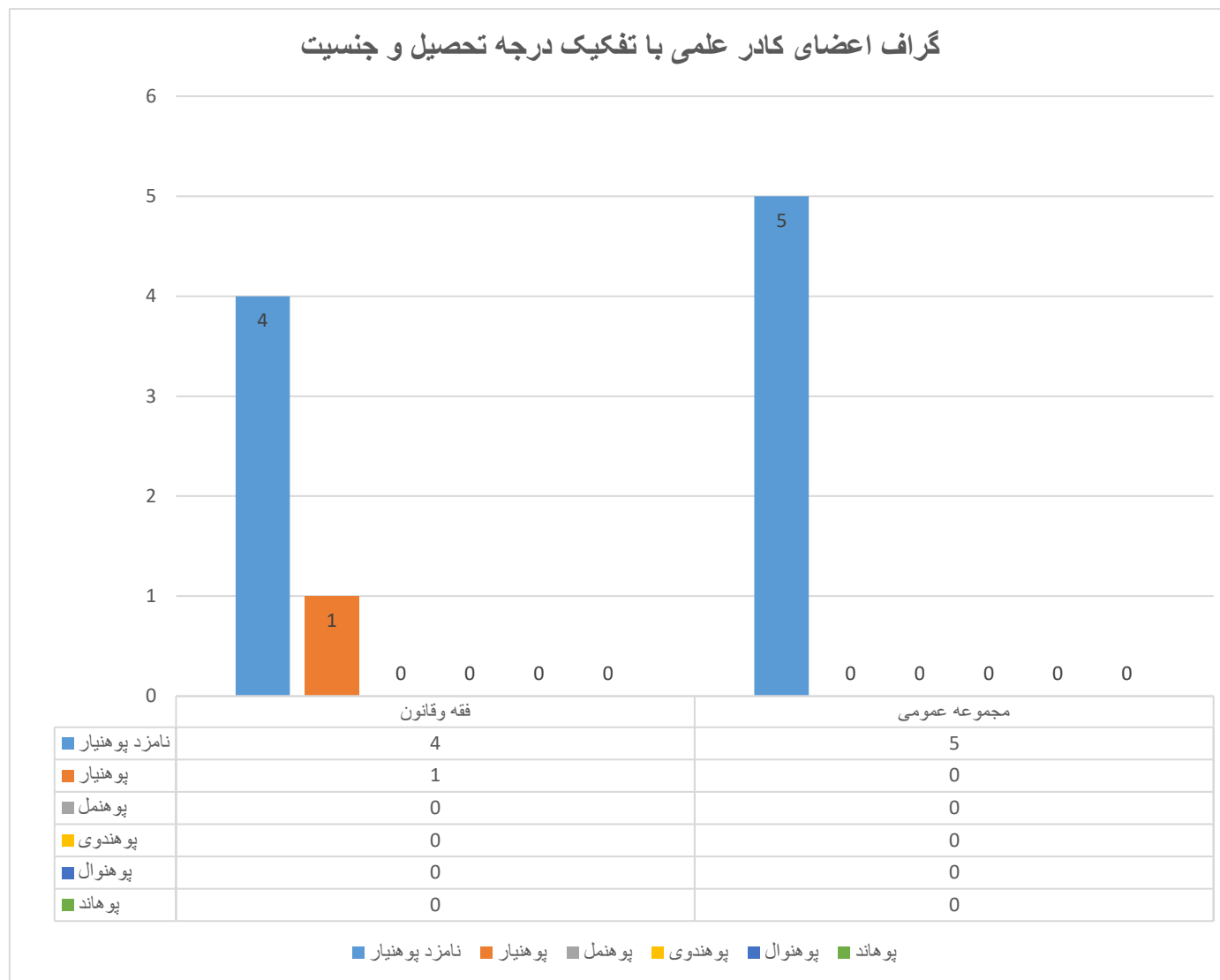
آمر دیپارتمنت

فقه وقانون	مجموعه عمومی	ذکور	اناث	ذکور	اناث	ذکور	اناث	ذکور	اناث	ذکور	اناث

۴-۱. اعضای کادر علمی با تفکیک درجه تحصیل و جنسیت

۵-۱. استادان معرفی شده به بورسیه های تحصیلی ماستری با تفکیک جنسیت

فعلاً در تشکیل دیپارتمنت فقه وقانون به تعداد (5) تن استاد دارای رتبه علمی پوهنیار و نامزد هنیارمی باشد. از جمله استادان چهار تن به سویه لیسانس و یک تن ماستری باشند. طی پنج سال آینده استادان جوان از این دیپارتمنت بخاطر اکمال دوره های ماستری و دوکتورا از طریق بورسیه ها به پوهنتونهای خارج و داخل کشور فرستاده خواهند شد. ارتقای درجه تحصیل یعنی وجود استادان با درجه تحصیلی ماستر و دوکتورا اعتبار علمی و اکادمیک دیپارتمنت را بالا برده و با میتودها و شیوه های دسی جدید آشنا میسازد. تعداد

استادان، رتبه علمی و درجه تحصیلی شان طی پنج سال آینده در جدول های ذیل نشان داده شده است. استادان در سیستم های درسی خویش از میتود های مختلف استفاده مینمایند. ارزیابی ها از طرف آمریت دیپارتمنت و اداره فاکولته صورت گرفته، اکثریت محصلان از شیوه های درسی استادان راضی به نظر میرسند. برای وضاحت بیشتر درمورد رتبه علمی و درجه تحصیلی استادان به جدول های ذیل معلومات کامل ارایه گردیده است، برای وضاحت بیشتر درمورد رتبه علمی و درجه تحصیلی استادان به جدول های ذیل معلومات کامل ارایه گردیده است.

ردیف	اسم	تخلص	ولد	رتبه علمی	وظیفه	فاکولته	درجه تحصیل	فوتو
1	ثناؤ الله	حنفی	اسکندر	نامزدپوهنیار	رئیس پوهنهی	شرعیات	ماستر	
2	احمدالدین	رحمانی	غلام علی	پوهنیار	آمر دیپارتمنت	شرعیات	ماستر	
3	شهاب الدین	حنیف	عبدالجبار	نامزدپوهنیار	استاد	شرعیات	ماستر	
4	روح الله	رحمتی	عبدالفتاح	نامزدپوهنیار	استاد	شرعیات	لسانس	
5	احمدشاه	شکیب	غیب الله	نامزدپوهنیار	استاد	شرعیات	لسانس	

۱-۶. پلان جذب استادان و محصلان و نسبت استاد و محصل

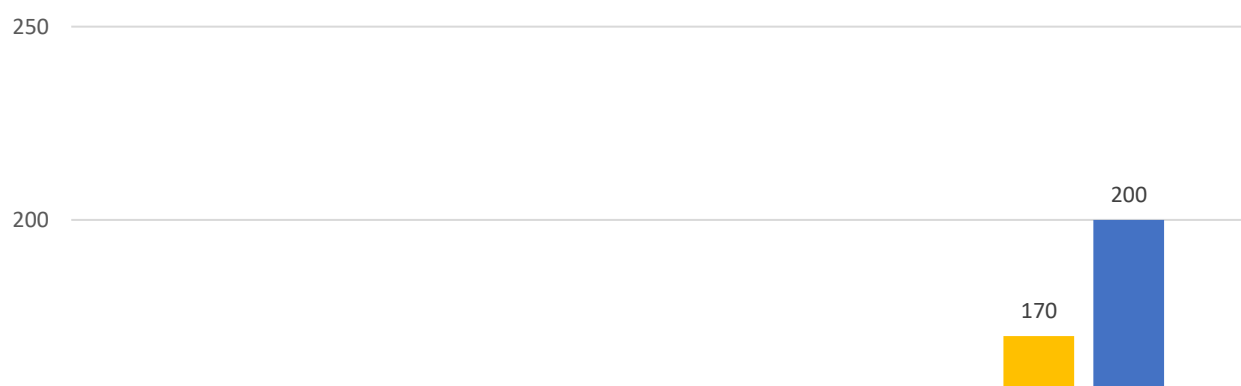
سال	1404	1405	1406	1407	1408
کل استاد در تشکیل	5	7	8	9	10
محصلین جدید الشمول	30	60	70	90	100
کل محصلین در دیپارتمنت	80	110	150	240	250
نسبت استاد و محصل	16	15	18	26	25

گراف پلان جذب شده استادان و محصلان، نسبت استاد و محصل

۱-۷. جدول جذب محصلان با تفکیک سال فراغت

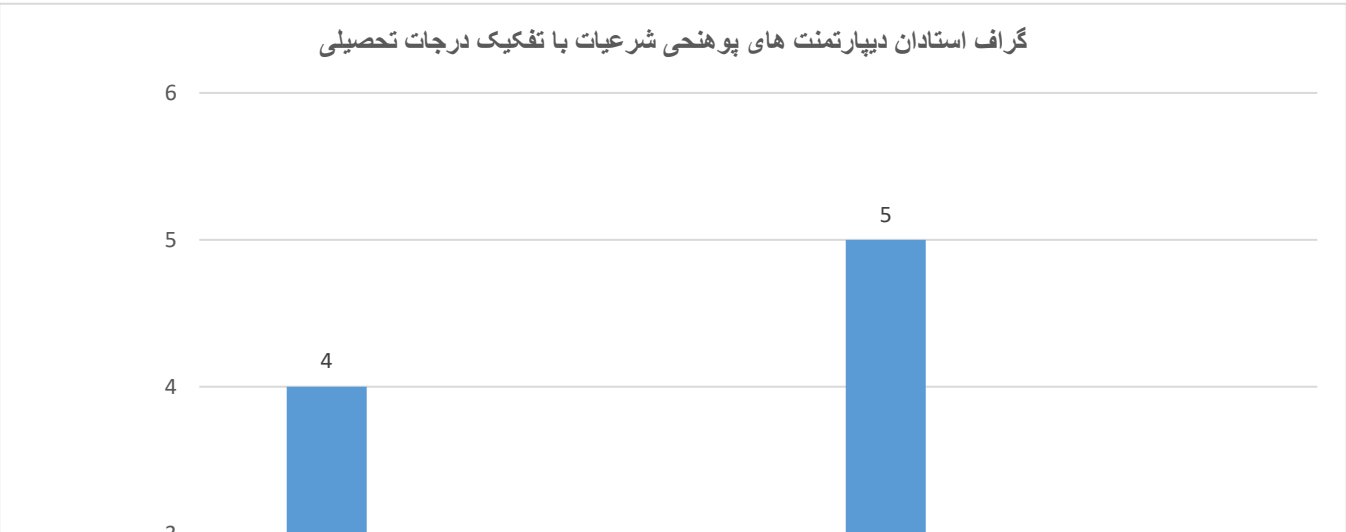
سال	1404	1405	1406	1407	1408
تعداد فارغان	۰	0	9	22	25
مجموع محصلین	71	110	140	170	200

گراف محصلین با تفکیک سال فراغت

جدول استادان دیپارتمنت های پوهنهی شرعیات با تفکیک درجات تحصیلی										
درحال تحصیل				دوکتور		ماستر		لیسانس		دیپارتمنت ها
دوکتورا		ماستری		اناث	ذکور	اناث	ذکور	اناث	ذکور	
ذکور	اناث	اناث	ذکور							
							3		2	فقه وقانون
									5	مجموعه
5						مجموعه عمومی				

۸-۱. جدول استادان دیپارتمنت های پوهنهی شرعیات با تفکیک درجات تحصیلی

۹-۱. تجهیزات و امکانات موجود در دیپارتمنت

- ✓ صنوف درسی
- ✓ یک شعبه اداری مجهز
- ✓ صفحه فیسبوک جهت اطلاع رسانی

۱۰-۱. زیر ساخت های موجود

- ✓ منزل اول بلاک پنج منزله
- ✓ شعبه جداگانه برای دیپارتمنت ،
- ✓ شعبه های جداگانه برای واحد های اداری.

۲. فعالیت های دیپارتمنت فقه و قانون

۲-۱. فعالیت های خدماتی

- تدریس و راهنمایی به اجرای کار های عملی مانند محکمه تمثیلی.
- اعزام محصلان به نهاد های عدلی و قضایی
- شرکت در محاکم تمثیلی در سطح ولایت
- رهنمایی نوشتن مقالات علمی- تحقیقی و مونوگراف
- تدویر کنفرانس های علمی- تحقیقی
- تدویر محافل علمی- فرهنگی

۲-۳. فعالیت های اکادمیک

دیپارتمنت فقه و قانون همواره تلاش نموده است که برنامه های علمی- تحصیلی خویش را در مطابقت به برنامه های تدریسی و اکادمیک دیپارتمنت های با اعتبار ملی و بین المللی عیار نماید. برنامه های تحصیلی هر رشته درکریکولم درسی دیپارتمنت موجود بوده که بر اساس نیازمندی ها رشته های مربوطه ترتیب شده است.

البته برای ایجاد هر رشته و دیپارتمنت، نظریات و پیشنهادات استادان، محصلان، کارمندان اداری، نهادهای عدلی و قضایی، اداری، سیاسی کشور، استخدام کنندگان، متخصصین، مراجع ذی‌علاقه و ذینفع (درمارکیت کار) پیرامون ضرورت تأسیس، تهیه و ترتیب پلان های تحصیلی و باز نگری نصاب تحصیلی دیپارتمنت ها در مطابقت با موازین ملی و بین المللی و مسلکی جمع آوری شده است.

همچنان تدریس در دیپارتمنت فقه و قانون از آغاز فعالیت به سیستم کزیدیت بوده و تلاش شده است که از تکنالوژی نوین استفاده گردیده و سطح سویه را در حد کشورهای منطقه و نظام بین المللی عیار سازد. اما به خاطر جدید التأسیس بودن دیپارتمنت، فعلاً در دیپارتمنت مذکور تا صنف سوم محصل دارد بناء محصلین این دیپارتمنت جهت آموزش به کارهای عملی مانند محکمه تمثیلی به نهادهای مربوطه همچون محکمه استیناف، مراجعه ننموده است و سر سال آینده محصلین این نهاد جهت آموزش کارهای عملی به نهاد های قضایی مانند محکمه استیناف و سایر نهاد های مرتبط مراجعه نموده و عملاً روی قضایای مختلف کار و فعالیت خواهند نمود.

از آنجایی که داشتن سویه تحصیلی بلند اعضای کادر علمی یکی از عوامل اساسی در تثبیت توانمندی جهت ارائه خدمات علمی - تدریسی و موجودیت ظرفیت بلند اکادمیک محسوب می‌گردد تمامی اعضای کادر علمی این دیپارتمنت به برنامه های ماستری در داخل و خارج کشورهای مختلف جهان نرفته و آینده نزدیک استادان این دیپارتمنت به برنامه های ماستری معرفی خواهند شد.

لازم به یادآوری است که نصاب و کریکلم‌های دیپارتمنت فقه و قانون پوهنهی شرعیات به طور کامل در سال ۱۴۰۳ هـ ش از سوی وزارت تحصیلات عالی تایید و مورد تطبیق نیز قرار گرفت.

۴-۲. فعالیت های تحقیقی

اعضای کادر علمی دیپارتمنت فقه و قانون پوهنهی شرعیات به انجام کارهای تحقیقی هدفمند و موثر متعهد بوده و مقالات علمی و تحقیقی شان را در مجلات علمی داخلی و بین المللی معتبر در طی پنج سال آینده به چاپ می‌رساند. همچنان استادان این دیپارتمنت مطابق پلان درسی و مفردات مضامین، لکچر نوت ها را ترتیب و از آن در امور پیشبرد دروس روز مره خویش استفاده می‌نمایند و اساتید که در حصه اجرای فعالیت مربوط به دیپارتمنت، تدریس و آموزش با کیفیت از خود ابتکار و شایستگی نشان داده مورد تشویق هیئت رهبری پوهنهی قرار نیز گرفته اند.

۵-۲. مقاطع تحصیلی

دیپارتمنت فقه و قانون این پوهنهی، در حال حاضر به سویه لیسانس در رشته (تعلیمات اسلامی) محصلین را فراغت می‌دهد.

۳. تحلیل سوات و ماتریس‌ها

۳-۱. تحلیل سوات SWOT

برای تحلیل محیط داخلی و خارجی از روش تحلیل SWOT استفاده صورت گرفته است؛ که بر اساس آن نقاط قوت، ضعف، تهدیدات و فرصت‌های دیپارتمنت فقه و قانون لیست گردید و برای هر یک از آن رتبه و ضریب در نظر گرفته شد، البته در این تحلیل از استادان محترم دیپارتمنت، جمعی از محصلان نخبه ارزیابی و نظرسنجی صورت گرفته است. در نهایت وضعیت دیپارتمنت فقه و قانون از نتایج تحلیل SWOT یک وضعیت رقابتی تشخیص گردید. این بدان معناست که استراتژی‌های غالب دیپارتمنت فقه و قانون باید به گونه‌ای باشد که بتواند با بهره گیری از نقاط قوت بر تهدید ها فایز آید و اثر آن‌ها را کاهش دهد.

استفاده از روش‌های مدیریت استراتژیک و تحلیل عوامل محیطی و داخلی، ما را کمک می‌کند تا وضعیت موجود هر نهاد را بهتر شناسایی و با برنامه ریزی دقیق، روی تمام فعالیت های اجرایی

تصامیم مقتضی اتخاذ نموده و با پیاده سازی راهکار های که منحنیث اسباب، در دستیابی به اهداف تعیین شده عمل می‌نماید با در نظر داشت چگونگی کسب معلومات موثق در رابطه به تغییرات محیطی، فراهم بودن فرصت ها، داشتن ظرفیت استفاده از قابلیت های داخلی و خارجی به حیث نقاط قوت و ضعف، ارتقای توانمندی در رویا رویی با تهدید ها، بگونه هوشمندانه و پیگیرانه تلاش نمائیم. بنابراین، در ابتدا جهت تدوین این پلان سعی شده است تا نقاط قوت و ضعف، فرصت و چالش ها بطور دقیق مشخص گردد. بدین ملحوظ غرض ترتیب لیستی از عوامل داخلی و محیطی جلسات پی در پی با استادان، کارمندان اداری و دانشجویان تدویر یافته تا اسباب کمکی و باز دارنده از نقطه نظر اشتراک کننده گان نشست های کاری، مورد ارزیابی قرار گرفته و سپس با استفاده از روش های مقایسوی و کاربرد نظریات کارشناسان پلان گذاری بر انگیزنده های شاخص با توجه به اهمیت و کارایی آنها طبقه بندی شود. از روش SWOT عمدتا برای تجزیه و تحلیل بازار، متقاضیان تحصیلات عالی، عملکرد رقباء، وضعیت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه استفاده می‌شود. بناء هیأت رهبری دیپارتمنت ضمن در نظر گرفتن فرصت ها و تهدیدهای محیطی با استفاده از روش های این تحلیل استفاده بعمل آورده که محصول نهایی این ارزیابی منجر به آماده سازی جدول تحلیل و ارزیابی عوامل خارجی (EFEM) و تحلیل و ارزیابی عوامل داخلی (IFEM) گردیده و در نهایت بر اساس اطلاعات استخراج شده از ماتریس های بکار رفته، ماتریس SWOT استنتاج یافته است.

۳-۲. ماتریس تحلیل و ارزیابی عوامل داخلی IFEM

این ماتریس ابزاری می‌باشد که برای بررسی عوامل داخلی پوهنهی شرعیات در نظر گرفته شده است. با این ماتریس در واقع نقاط قوت و ضعف و همچنان قابلیت های واحد های این نهاد ارزیابی می‌گردد.

۳-۳. جدول شماره (1)، ماتریس (IFEM)، تحلیل و ارزیابی عوامل داخلی دیپارتمنت فقه و قانون

شماره	عوامل داخلی (قوت ها و ضعف ها)	ضریب وزنی Weight	امتیازات وزنی Rating	ضریب موزون Weighting score
	قوت ها			
1	داشتن مدیریت و رهبری سالم	0.053	۴	0.212
2	موجودیت کادرهای جوان با انگیزه به سویه ماستر و لیسانس	0.061	۴	0.244
3	موجودیت برنامه های علمی مطابق نیاز جامعه و بازار کار	0.049	۳	0.196
4	موجودیت صنوف درسی	0.052	۳	0.156
5	ارایه خدمات تحصیلی معیاری	0.059	۴	0.236
6	استفاده از شیوه های جدید در تدریس	0.048	۴	0.192
7	استفاده از تکنالوژی مورد نیاز در تدریس	0.054	۳	0.162
8	موجودیت فضای مناسب در تدریس	0.049	۳	0.147
9	استفاده از سیستم Hemis	0.0۶۱	۴	0.244
	ضعف ها			
۱	کمبود اعضای کادر علمی در دیپارتمنت	0.059	2	0.118
2	کمبود تجهیزات آموزشی از قبیل پروجکتور، LCD و ...	0.064	2	0.0128

0.061	1	0.061	عدم موجودیت کتابخانه مجهز	۳
0.059	1	0.059	عدم موجودیت کلینیک حقوقی مستقل	۴
0.094	2	0.047	نبود تالار کنفرانس علمی	۵
0.092	2	0.046	نبود بودجه مشخص برای انجام تحقیقات علمی استادان و تدویر ورکشاپ های آموزشی	۶
0.122	2	0.061	عدم موجودیت تعمیر مستقل تدریسی و اداری	۷
0.0124	2	0.062	عدم موجودیت برنامه شبانه	۸
0.108	2	0.054	نبود تفاهم نامه با نهادهای امارتی و خصوصی	۹
2.4682		۱	میزان	

قوت زیاد دارای 4 نمره و قوت کمتر دارای 3 می باشد و ضعف زیاد دارای 1 و ضعف کمتر دارای 2 نمر می باشد

ماتریس تحلیل و ارزیابی عوامل خارجی EFEM

در ماتریس ذیل عوامل تاثیرگذار بالای دیپارتمنت فقه و قانون و سپس در قالب فرصت ها و تهدیدها از لحاظ اهمیت مورد ارزیابی و سنجش قرار گرفته است.

۴-۳. جدول شماره (2)، ماتریس EFEM، تحلیل و ارزیابی عوامل خارجی پوهنهی شرعیات

فرصت زیاد دارای 4 نمره و فرصت کمتر دارای 3 می باشد و تهدید زیاد دارای 1 و تهدید کمتر دارای 2 نمر می باشد

شماره	عوامل خارجی (فرصت ها و تهدیدها)	ضریب وزنی Weight	امتیازات وزنی Rating	ضریب موزون Weighting score
1	فرصت ها			
	حمایت ریاست پوهنهی از برنامه های علمی دیپارتمنت	0.12	4	0.48
2	موجودیت امنیت سرتا سری	0.12	4	0.48
3	افزایش علاقه مندی جوانان به کسب تحصیلات عالی در بخش فقه و قانون	0.11	3	0.33
4	مطابقت رشته های موجود با نیازهای جامعه	0.08	3	0.24
5	حمایت جامعه از رشته های موجود در دیپارتمنت	0.08	3	0.24
6	برخوردار بودن فقه و قانون از جایگاه ویژه در بخش علوم شرعی و قانون	0.09	4	0.36
7	موجودیت بورسیه های تحصیلی در مقطع ماستری و دوکتورا	0.07	3	0.21
	تهدیدها			
۱	پائین بودن سطح دانش تعلیمی فارغان مکتب	0.08	1	0.08
۲	ضعف اقتصادی مردم و ترک تحصیل برخی از جوانان	0.06	1	0.06

۳	پائین بودن سطح استخدام فارغان دیپارتمنت فقه و قانون	0.07	1	0.07
۴	کمبود بست‌های کادری	0.05	2	0.1
۵	عدم موجودیت تفاهم نامه همکاری بین دیپارتمنت فقه و قانون و مؤسسات	0.07	1	0.07
مجموع		1		2.72

5.3. ماتریکس نه خانه ای عوامل داخلی و خارجی
متوسط (۲ - ۳) و ضعیف (۱ - ۲) د رابعاد عمودی و افقی قرار گرفته است

نمره نهایی ماتریس ارزیابی عوامل خارجی ۴ ۱	نمره نهایی ماتریس ارزیابی عوامل داخلی ۳ ۲		
	I	II	III
	VI	V ^V	VI
	IIIX	IV	IX

در ماتریکس نه خانه ای عوامل داخلی و خارجی با توجه به نمره‌های ماتریکس عوامل داخلی و خارجی چنانچه اگر موقعیت دیپارتمنت در خانه VI، III، II قرار گیرد استراتیژی رشد و توسعه برای دیپارتمنت است و اگر در خانه‌های IX، V، I، قرار گیرد استراتیژی حفظ و ثبات است؛ و نیز اگر در خانه‌های IIX، VII، IV، قرار گیرد بیانگر اتخاذ استراتیژی تدافعی است.

با در نظر داشت نمره نهایی ماتریس داخلی (2.46) و نمره نهایی ماتریس عوامل خارجی (۲.۷۰) می باشد، دیپارتمنت فقه و قانون در خانه V قرار گرفته است که بیانگر استراتیژی محافظه کارانه است.

۳-۶. جدول ماتریکس سوات (SWOT)

نقاط ضعف – Weakness 1. کمبود اعضای کادر علمی در دیپارتمنت-ها. 2. کمبود تجهیزات آموزشی از قبیل پروجکتور، LCD و... 3. عدم موجودیت کتابخانه مجهز. 4. عدم موجودیت کلینیک حقوقی مستقل. 5. نبود تالار کنفرانس علمی. 6. نبود بودجه مشخص برای انجام تحقیقات علمی استادان و تدویر ورکشاپ های آموزشی. 7. عدم موجودیت تعمیر مستقل تدریسی و اداری. 8. عدم موجودیت برنامه شبانه. 9. نبود تفاهم نامه با نهادهای امارتی و خصوصی.	نقاط قوت – Strength 1. داشتن مدیریت و رهبری سالم. 2. موجودیت کادرهای جوان با انگیزه به سویه لیسانس و ماستر. 3. موجودیت برنامه های علمی مطابق نیاز جامعه و بازار کار. 4. موجودیت صنوف درسی. 5. ارائه خدمات تحصیلی معیاری. 6. استفاده از شیوه های جدید در تدریس. 7. استفاده از تکنالوژی مورد نیاز در تدریس. 8. موجودیت فضای مناسب در تدریس. 9. استفاده از سیستم Hemis .	عوامل داخلی
استراتیژی های محافظه کارانه WO : 1. از طریق (O1) برای رفع (W1)، (W2) و (W6). 2. از طریق (O3) برای رفع (W1) و (W2). 3. از طریق (O5) برای رفع (W8) و (W9). 4. از طریق (O6) برای رفع (W6)، (W8) و (W9).	استراتیژی های تهاجمی (SO) 1. از طریق (S1) برای کسب (O1) و (O2). 2. از طریق (S2) برای کسب (O3) و (O5). 3. از طریق (S3) برای کسب (O4) و (O5). 4. از طریق (S4) برای کسب (O3).	فرصت ها (O) 1. حمایت ریاست پوهنهی از برنامه های علمی دیپارتمنت. 2. موجودیت امنیت سرتا سری. 3. افزایش علاقه مندی جوانان به کسب تحصیلات عالی در بخش فقه وقانون 4. مطابقت رشته های موجود با نیازهای جامعه 5. حمایت جامعه از رشته فقه وقانون. 6. برخوردار بودن دیپارتمنت فقه وقانون از جایگاه ویژه در بخش علوم اسلامی. 7. موجودیت بورسیه های تحصیلی در مقطع ماستری و دوکتورا.
استراتیژی های تدافعی WT : ۱. حفظ و ضعیف (W1) برای جلوگیری از بحران (T1)	استراتیژی های رقابتی ST : ۱. از طریق (S1) برای رفع (T4) و (T5) ۲. از طریق (S2) برای رفع (T1) و (T5)	تهدیدات (Th) ۱. پائین بودن سطح دانش تعلیمی فارغان

۲. حفظ و وضعیت (W8) برای احراز (T3)	۳. از طریق (S6) برای رفع (T1) .	مکتب. ۲. ضعف اقتصادی مردم و ترک تحصیل برخی از جوانان. ۳. پائین بودن سطح استخدام فارغان دیپارتمنت فقه و قانون ۴. کمبود بست‌های کادری. ۵. عدم موجودیت تفاهم نامه همکاری بین دیپارتمنت فقه و قانون و مؤسسات.
-------------------------------------	---------------------------------	---

۳-۷. تطبیق و مقایسه

در این مرحله با استفاده از ماتریس SWOT میتوانیم انواع استراتیژی‌های ممکن را تعیین و انتخاب نماییم. این ماتریس متشکل از یک جدول دارای مختصات دو بُعدی بوده که هر یکی از نواحی چهارگانه آن نمایانگر یک عده از استراتیژی‌ها می‌باشد که به شرح ذیل توضیح میشود:

۱. **استراتیژی‌های تهاجمی (SO):** راهبردهای حد اکثر استفاده از فرصت‌های محیطی را با بکارگیری نقاط قوت داخلی در یک نهاد نشان میدهد.

۲. **استراتیژی‌های محافظه کارانه (WO):** راهبردهای استفاده از نیروی فرصت‌های محیطی برای جبران نقاط ضعف موجود در نهاد را بازگو می‌نماید.

۳. **استراتیژی‌های رقابتی (ST):** راهبردهای استفاده از قوت‌های داخلی یک نهاد را برای جلوگیری از مواجه شدن با تهدیدها مشخص می‌کند.

۴. **استراتیژی‌های تدافعی (WT):** راهبردهای است برای کاهش زیان‌های ناشی از تهدیدها و نقاط ضعف نهادی که دارای نقاط ضعف داخلی بوده و با تهدیدهای محیطی روبرو است.

۳-۸. پیشبینی میزان موفقیت در کاربرد استراتیژی‌های مورد نظر

نهاد‌های تحصیلی در راستای کسب موفقیت در میدان رقابت باید از نوعی برنامه ریزی بهره گیرند که آینده نگر و محیط گرا بوده، ضمن شناسایی عوامل و تغییر شرایط حاکم از هر حیث، در یک مقطع زمانی بلند مدت، تأثیر آن بر نهاد را مشخص کند. این نوع برنامه ریزی در واقع اساس پلانگذاری استراتژیک است که با بررسی اسباب محیط خارجی و داخلی نهاد تحصیلی، فرصت‌ها و تهدیدهای بیرونی و همین‌گونه قوت‌ها و ضعف‌های درونی را شناسایی کرده و با در نظر داشت آن راهکارهای چگونگی تشخیص مأموریت هدفمند و تعیین اهداف بلند مدت را برای دیپارتمنت جستجو و یقینی می‌سازد.

برای دستیابی به اهداف تعیین شده باید از بین گزینه‌های استراتژیک تنها همان راهبردهای انتخاب شود که با تکیه بر قوت‌ها برای مشخص ساختن و رفع ضعف‌ها استوار بوده و در ضمن از فرصت‌های پیش آمده به نحو شایسته‌ای استفاده کرده و از رویارویی با تهدیدهای مخرب و بازدارنده پرهیز گردد تا بتواند در راستای اجرای صحیح امور و تطبیق به موقع برنامه‌ها، کمک نماید.

طوری که گفته آمدیم؛ در تدوین و تهیه این پلان تمام مواردی که در فوق تذکر بعمل آمده، مدنظر بوده و تطبیق برنامه های شامله آن را طی تقویم زمانی تعیین شده، با قاطعیت تمام قرین به موفقیت تلقی کرده و پیگیرانه به آن عمل خواهد شد.

۳-۹. جدول تعیین حالت استراتژیک

نمره نهایی ماتریس ارزیابی عوامل داخلی ۴ 2.46		نمره نهایی ماتریس ارزیابی عوامل خارجی ۶ ۲.۷۰
۱	۲ استراتژی تهاجمی	
۳ استراتژی تدافعی	۴ استراتژی رقابتی	

در ماتریکس چهار خانه ای فوق چهار حالت استراتژیک مشخص شده است با در نظر گرفتن نمرات تحلیل عوامل محیطی (۲.۴۶) و نمرات تحلیل عوامل خارجی (۲.۷۰) دیپارتمنت فقه و قانون پوهنهی شرعیات دیده می شود که نمرات در خانه اول به هم وصل می شود یعنی استراتژی که بر اساس تحلیل سوات به دیپارتمنت فقه و قانون در نظر گرفته شده است استراتژی محافظه کارانه است. در این استراتژی نهاد تحصیلی کوشش می نماید که با استفاده از فرصت های بیرونی ضعف های داخلی را کاهش می دهد.

۴. دیدگاه، ماموریت، ارزش ها، اهداف و مقاصد

۴-۱. دیدگاه:

دیپارتمنت فقه و قانون برای پیدا کردن بهترین جایگاه علمی، تحقیقی و تدریسی در چارپوب پوهنهی شرعیات پوهنتون جوزجان تلاش میورزد تا بخش عالی تربیوی، علمی، تحقیقی در عرصه علوم شرعی و قانونی باشد.

۴-۲. ماموریت

دیپارتمنت فقه و قانون سعی دارد که از طریق تدریس معیاری، تحقیقات علمی و انکشاف توانای ها درخصوص بهره گیری از مصادر علوم شرعی و قانونی با شیوه های نوین تدریس و تحقیق، با استفاده از تکنالوژی معاصر به دیدگاه و چشم انداز خویش نایل آید. همچنان تلاش میورزد با تطبیق کریکولم استندر در جهت تقدیم نمودن فارغان لایق و خوب درآینده به جامعه، مطابق نیاز زمان پاسخگو باشد.

۴-۳. ارزش ها

دیپارتمنت فقه و قانون با توجه به آموزه های دین مبین اسلام، اصول حاکم بر جامعه، منافع عمومی، تحکیم وحدت ملی، تعهد به ارتقای کمی و کیفی علمی و کاربردی دانش شرعی و قانونی، معیاری سازی و

استندردهای پذیرفته شده بین المللی و حس مسئولیت پذیری؛ ترویج ارزش های اساسی ذیل را مد نظر گرفته است:

- باورمندی و احترام به ارزش های اسلامی.
- ترویج هرچه بیشتر و بهتر دانش مسلکی دینی، اعتدالگرایی مذهبی و احترام به کرامات انسانی، تعمیم عدالت.
- تقویت روحیه دین مداری، وحدت ملی، مسئولیت پذیری و تحکیم ثبات اجتماعی و سیاسی.
- حفظ و نهادینه ساختن اصول اخلاقی و توجه به کرامت انسانی؛
- تحصیلات عالی با کیفیت و معیاری متناسب با نیازهای جامعه و بازار کار.
- ایجاد اداره سالم موثر و مورد اعتماد مردم و نظامند ساختن فعالیت های اکادمیک.
- اصل مسئولیت پذیری و قانونگرایی.

۴-۴. اهداف و مقاصد دیپارتمنت فقه و قانون

دیپارتمنت فقه و قانون با تأسی از پلان استراتژیک پوهنهی شرعیات پنج هدف اصلی را در مسیر استراتژیک خویش دنبال می کند، که شامل موارد زیر می باشد:

- ارایه تحقیق با کیفیت و تولید علم و دانش
- امانت و صداقت
- تعهد و تخصص
- شفافیت و انعطاف پذیری
- خلاقیت و نوآوری
- بالا بردن معیارهای تدریس در دیپارتمنت فقه و قانون با در نظر داشت روش های تدریس نوین.
- بهبود، ارتقاء و انکشاف مدیریت دیپارتمنت و سطح علمی و مسلکی استادان و کارمندان
- تربیه کادرهای جوان در رشته های فقهی و قانونی
- تقدیم کردن کادر علمی متخصص برای قضاء، وکالت دفاع، استادان ورزیده به پوهنتون ها، مدارس دینی، لیسه ها و سائر زمینه های مرتبط.

۵. مدیریت و رهبری

۵-۱. رهبری

با تهیه، ترتیب و تطبیق موارد اجرایی این پلان، دیپارتمنت فقه و قانون در سطوح مختلف رهبری و مدیریتی تلاش می نماید تا از قوانین و مقررات وزارت محترم تحصیلات عالی پیروی نموده و به صورت مشخص راهکار های ذیل را عملی می نماید:

- ❖ ریاست از جلسات دیپارتمنت؛
- ❖ تمثیل دیپارتمنت در برابر نهاد های بالا؛
- ❖ ترتیب اجندا و پلان کاری دیپارتمنت؛
- ❖ اجراءات اصولی پیرامون فیصله های مجلس دیپارتمنت، منجمله تکمیل اسناد تقرر ترفیع علمی و انفکاک....؛
- ❖ نظارت از تطبیق نصاب درسی و چگونگی پیشرفت درس های نظری، علمی و ساحوی مربوط به دیپارتمنت
- ❖ ارائه ابتکارات و نوآوری برای انکشاف بهبود وضع دیپارتمنت؛
- ❖ تلاش برای رفع نیازمندی های دیپارتمنت؛
- ❖ تنظیم امور اکادمیک و ادراای دیپارتمنت؛

- ❖ پیشنهاد تقدیر و تحسین از اعضای مبتکر دیپارتمنت که از خود ابتکار، برآزندگی و شایسته گی در تدریس، تحقیق و یا سایر فعالیت های اکادمیک نشان داده باشد؛
- ❖ پیشنهاد مجازات اعضای دیپارتمنت که مرتکب تخلفات شده باشد ؛
- ❖ ارائه گزارش از فعالیت های دیپارتمنت به ریاست و شورای علمی پوهنچی؛
- ❖ ارزیابی فعالیت های اکادمیک اعضای کادر علمی دیپارتمنت در هر سمستر و ارائه آن به مجلس دیپارتمنت؛
- ❖ سایر وظایف که طبق احکام قانون به امر دیپارتمنت تعلق می گیرند؛

۵-۲. استقلالیت مالی، اداری و علمی

داشتن استقلالیت مالی و اکادمیک در راستای آموزش، اجرای تحقیقات علمی، تشویق به ابتکارات جدید، مؤثریت های خود را دارد. دیپارتمنت فقه و قانون به عنوان یک نهاد دولتی تحت حمایت ریاست پوهنچی شرعیات که دارای فعالیت های علمی و اکادمیک بوده، بودجه آن از طریق بودجه عمومی پوهنتون تمویل می گردد که با در نظر داشت وضعیت اقتصادی کشور، بودجه در سطح پوهنتون نمی تواند نیاز های اساسی را تامین کند. این مسئله از جمله موانع جدی در رشد کیفی پوهنتون و دیپارتمنت های این نهاد تحصیلی، از جمله دیپارتمنت فقه و قانون شده است. بنابراین، دیپارتمنت فقه و قانون مصمم است تا مانند پوهنچی های شرعیات سایر کشورها، برای کسب استقلالیت مالی و اکادمیک خویش برنامه های مشخصی را راه اندازی نماید تا از این طریق قسمت از بودجه مصرفی خویش را تأمین کند. مهمترین منابع عایداتی جهت بدست آوردن استقلالیت مالی عبارتند از:

- راه اندازی برنامه های آموزشی- تقویتی برای محصلان علوم شرعی.
- فراهم سازی زمینه ی تحصیلات عالی به سویه ماستری برای محصلان.
- ارائه خدمات مشوره دهی فقهی و قضایی برای مؤسسات و نهاد ها.
- ارائه خدمات علمی - تحقیقی برای متقاضیان.
- ایجاد ساحات ورزشی
- برگزاری محاکم تمثیلی برای محصلان با سایر پوهنتون ها جهت رقابت های بزرگ بین پوهنتون های مختلف
- برگزاری کورس های تقویتی زبان های خارجی.

۵-۳. مبارزه با فساد

دیپارتمنت تعلیمات اسلامی جهت نایل شدن به اهداف خویش و همچنان با داشتن یک اداره سالم و عاری از هرگونه تبعیض، فعالیت های علمی و اکادمیک خویش را به پیش می برد. موضوعاتی که در این پلان گنجانیده شده شایسته سالاری و شفافیت را در فعالیت های علمی و اداری این دیپارتمنت تسریع ساخته اعتبار و جایگاه پوهنچی را در نزد هیئت رهبری این پوهنچی و وزارت تحصیلات عالی بالا می برد. عمده ترین برنامه های که در پنج سال آینده در این پلان استراتژیک در نظر گرفته شده به شرح ذیل است:

- شفافیت کاری و ترویج فرهنگ پاسخ دهی.
- سهیم سازی بیشتر استادان در تصمیم گیری ها.
- فعال سازی وبسایت دیپارتمنت جهت نشر مقالات و برنامه های علمی استادان و دیپارتمنت فقه و قانون
- نشر و پخش فعالیت ها و دست آوردها از طریق وبسایت پوهنتون و صفحات مجازی که توسط ریاست پوهنچی ایجاد شده است.

- نصب و منتاژ کمره‌های امنیتی جهت نظارت از کار و فعالیت، زمان رفت و برگشت کارمندان و استادان.
- نشست های مشورتی با محصلان، استادان و کارمندان جهت حل چالش‌ها و ناهنجاری‌ها.
- نظارت و کنترل مستمر از کار و فعالیت‌های کادری

۵-۴. ارزیابی و کنترل

نظارت، ارزیابی و کنترل از چگونگی فعالیت‌های قابل اجراء یکی از اجزای اصلی و اساسی پیشبرد امور رهبری و مدیریتی محسوب می‌شود. ارزیابی و کنترل می‌تواند باعث شفافیت در امور فعالیت‌های علمی، تدریسی و اداری شده و زمینه‌ی تطبیق برنامه‌ها را تسهیل نماید. در پنج‌سال آینده هیئت رهبری دیپارتمنت فقه و قانون پوهنهی شرعیات، کمیته تضمین کیفیت و دیپارتمنت‌مسئول تطبیق ارزیابی‌ها و کنترل خواهند بود.

۵-۵. جلب و جذب مساعدت‌ها

دیپارتمنت فقه و قانون در قسمت جلب و جذب کمک‌ها از سال ایجاد تا حال تلاش نموده از این به بعد نیز تلاش خواهند نمود.

۵-۶. پروگرام اکادمیک

۱-۶-۵. استخدام و تربیه کادرهای علمی

به دلیل این‌که پوهنهی شرعیات خصوصاً دیپارتمنت فقه و قانون شایسته کسب اعتبار از اداره ارتقای کیفیت می‌باشد، لذا تلاش می‌کند تا فعالیت‌های علمی و تحقیقی را در سطح دیپارتمنت بیشتر سازد و در ضمن به منظور پیشبرد امور تدریسی در رشته‌های مختلف موجود در دیپارتمنت، تعهد استادان دیپارتمنت را در جهت ایجاد و به کار گیری دانش و همین گونه استفاده از میتودهای پذیرفته شده و نوآوری های علمی و اکادمیک اخذ نماید. پلان استراتژیک پنج‌ساله پوهنهی رهنمایی‌ها و راه کارهای جدید و تسهیلات مورد نیاز را برای استادان و محصلان در جهت استفاده بهتر از امکانات و ظرفیت‌های موجود در پوهنهی فراهم می‌سازد. بر علاوه، پلان هذا برای ارتقا و انکشاف ظرفیت‌های علمی و اکادمیک در سطح دیپارتمنت و چگونگی بکارگیری از این ظرفیت‌ها توسط استادان و محصلان طرح شده است تا بر اساس آن دیپارتمنت بتواند در پنج‌سال آینده توانایی یک مسیر مشخص علمی و اکادمیک را برای ارتقای بهتر و رشد تضمین کیفیت معین نماید. روی این ملحوظ در بخش پروگرام‌های علمی پلان استراتژیک پوهنهی روی مسایل مهم و اساسی همانا ازدیاد بست های کادرهای علمی، کارمندان اداری و راه اندازی و توسعه برنامه‌های مشخص علمی، اجرای فعالیت‌های تحقیقی، تطبیق کریکولم جدید، انکشاف چپترنوت‌ها و مواد درسی جدید مورد نیاز محصلان و استفاده از روش‌های جدید و تکنالوژیکی، دایر نمودن کارگاه‌های روش تحقیق و مقاله نویسی می‌باشد؛ گنجانیده شده است. همچنان اعزام تعداد بیشتر استادان جوان در بورسیه‌های ماستری و دوکتورا بخش دیگر این پلان است، که در پنج‌سال آینده در نظر گرفته شده است.

۲-۶-۵. بازبینی و انکشاف کریکولم درسی

انکشاف، بازنگری و تجدید کریکولم در مؤسسات تحصیلی در پهلوی این‌که کیفیت تدریس را تضمین می‌نماید، علاقمندی محصلان را نیز جهت آموزش و شمولیت به تحصیل بیشتر می‌سازد. روی این اصل، دیپارتمنت فقه و قانون پوهنهی شرعیات پوهنتون جوزجان در پنج‌سال آینده بر علاوه فعالیت علمی و اکادمیک خویش روی انکشاف نصاب درسی و کریکولم دیپارتمنت موجود پوهنهی نیز سعی خواهد ورزید.

در جریان پنج سال آینده دیپارتمنت فقه و قانون بر علاوه تطبیق نصاب جدید روی بعضی موضوعات ذیل نیز فعالیت خواهد نمود:

- راه اندازی ورکشاپ‌های ارتقای ظرفیت، جهت آشنا سازی مسئولین اعضای کادر علمی با چگونگی تطبیق پروسه‌ی بازبینی و انکشاف نصاب تحصیلی در سطح دیپارتمنت.
- شناسایی نیازمندی‌ها جهت فراهم آوری تسهیلات آموزشی در رابطه به چگونگی تطبیق کریکولم‌های درسی جدید به گونه‌ی مؤثر.
- استفاده از آثار اصلی علمی-تحقیقی (ترجمه و تالیف) و رساله‌های علمی-تحقیقی اعضای کادر علمی در جهت تکمیل مواد درسی رشته‌های مختلف در جمله‌ی اولویت‌ها قرار می‌گیرد.
- کمیته تضمین کیفیت، کمیته تحقیق و کمیته نصاب و دیپارتمنت‌ها پیوسته بر تهیه مواد درسی، نظارت خواهند داشت.

۳-۶-۵. دسترسی به تحصیلات عالی

۱-۳-۶-۵. جذب محصلان

- از این‌که با فراهم شدن شرایط نسبتاً خوب برای آموزش در سال‌های اخیر، تعداد فارغان مکاتب معارف در سطح کشور سال به سال رو به ازدیاد است. بناءً تعداد محصلان معرفی شده از طریق کمیته ملی امتحانات کانکور نیز رو به افزایش است. اگرچه هر ساله کمیته ملی امتحانات ظرفیت جذب محصلان را از پوهنتون‌ها تقاضا می‌نماید، اما با آن‌هم همه ساله تعداد بیشتری محصلان به دیپارتمنت معرفی می‌گردند، که این خود باعث ایجاد یک‌تعداد مشکلات کمبود استاد، کمبود صنوف درسی، سایر موارد لازم و همچنان تبارز بی کیفیتی درس در پوهنتون‌ها شده است. در پنج‌سال آینده، پوهنهی شرعیات برای پیشبرد فعالیت بهتر تدریسی و اداری تدابیر ذیل را در نظر خواهد گرفت.
- جذب محصلان جدیدالشمول با ارائه ظرفیت جذب در رشته‌های مختلف، نظر به دورنمای انکشافی و توسعه‌ی امکانات.
 - در اولویت قرار دادن جذب محصلان.
 - جذب فارغان دارالعلوم‌ها و دارالمعلمین‌های که خواهان اكمال تحصیل لیسانس باشند.
 - زمینه سازی تحصیل برای معلمان داخل خدمت، بر اساس قرارداد منظور شده بین وزارت تحصیلات عالی و وزارت معارف افغانستان.

۲-۳-۶-۵. ایجاد و توسعه تسهیلات امور آموزشی برای محصلان

از آنجائی‌که فعالیت‌های علمی و عملی یک بخش عمده و اساسی برای موثر شدن درس برای محصلان می‌باشد. تدریس همیشگی به صورت نظری بدون دروس عملی می‌تواند باعث پائین آمدن سطح کیفیت آموزش محصلان گردد. بناءً در پنج‌سال آینده پوهنهی سعی خواهد نمود تا در حد امکان تسهیلات آموزشی را از قبیل مشارکت محصلان به ارائه‌ی بخشی از دروس، مشارکت در جلسات محاکم و... برای محصلان فراهم سازد. بر علاوه تجدید مواد درسی و استفاده از تکنالوژی جدید برای تدریس و ایجاد صنوف معیاری بخش‌های دیگری از این پلان خواهد بود تا در پنج‌سال آینده تکمیل نماید. همچنان اجرای پروژه‌های تحقیقی از طرف محصلان و زمینه سازی سیرهای علمی برای آن‌ها نیز شامل این پلان است، که پوهنهی در نظر دارد به مواقع مناسب آن‌ها را اجرا نماید.

۳-۳-۶-۵. آشنا ساختن محصلان جدید الشمول با محیط دیپارتمنت فقه و قانون و پوهنهی و پوهنتون

دیپارتمنت فقه و قانون هر ساله محصلانی را که از طریق کمیته ملی امتحانات معرفی می‌گردند با محیط دیپارتمنت و مؤسسه آشنا می‌سازد. در سال‌های آینده نیز ادامه خواهد داشت. برای اجرای این امر تصامیم ذیل در نظر گرفته خواهد شد:

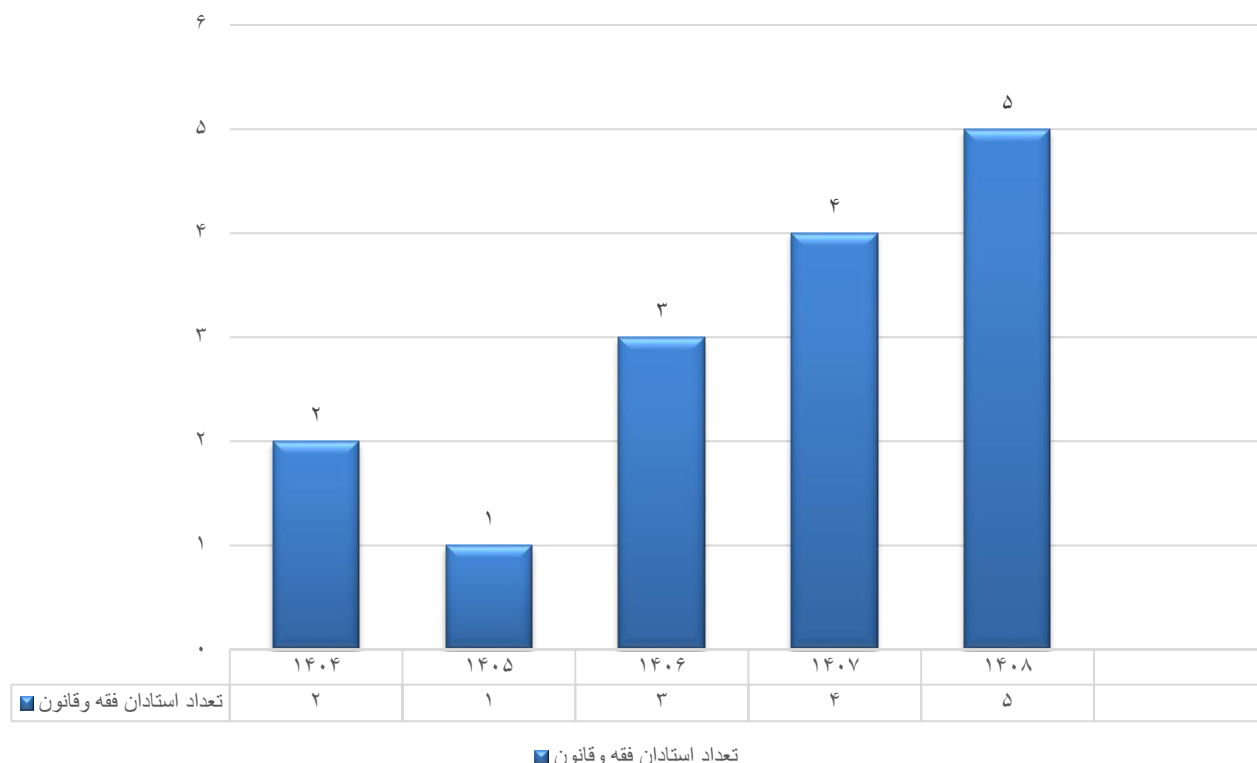
- ارائه معلومات ابتدایی از طریق معاونیت علمی و امور محصلان.

- معرفی مکمل دیپارتمنت و پوهنچی و مؤسسه با ارائه اورینتیشن به وسیله دیپارتمنت برای جدید الشمول.
- آشنا ساختن محصلان به قوانین و مقررات، طرز العملها و لوايح مؤسسه، به وسیله دیپارتمنتها
- آشنا ساختن محصلان با دیپارتمنت و پوهنچی، اساتید و هیئت رهبری پوهنچی و مؤسسه.

۵-۷. تعداد کل بستهای مدنظر گرفته شده از سال ۱۴۰۴ الی ۱۴۰۸

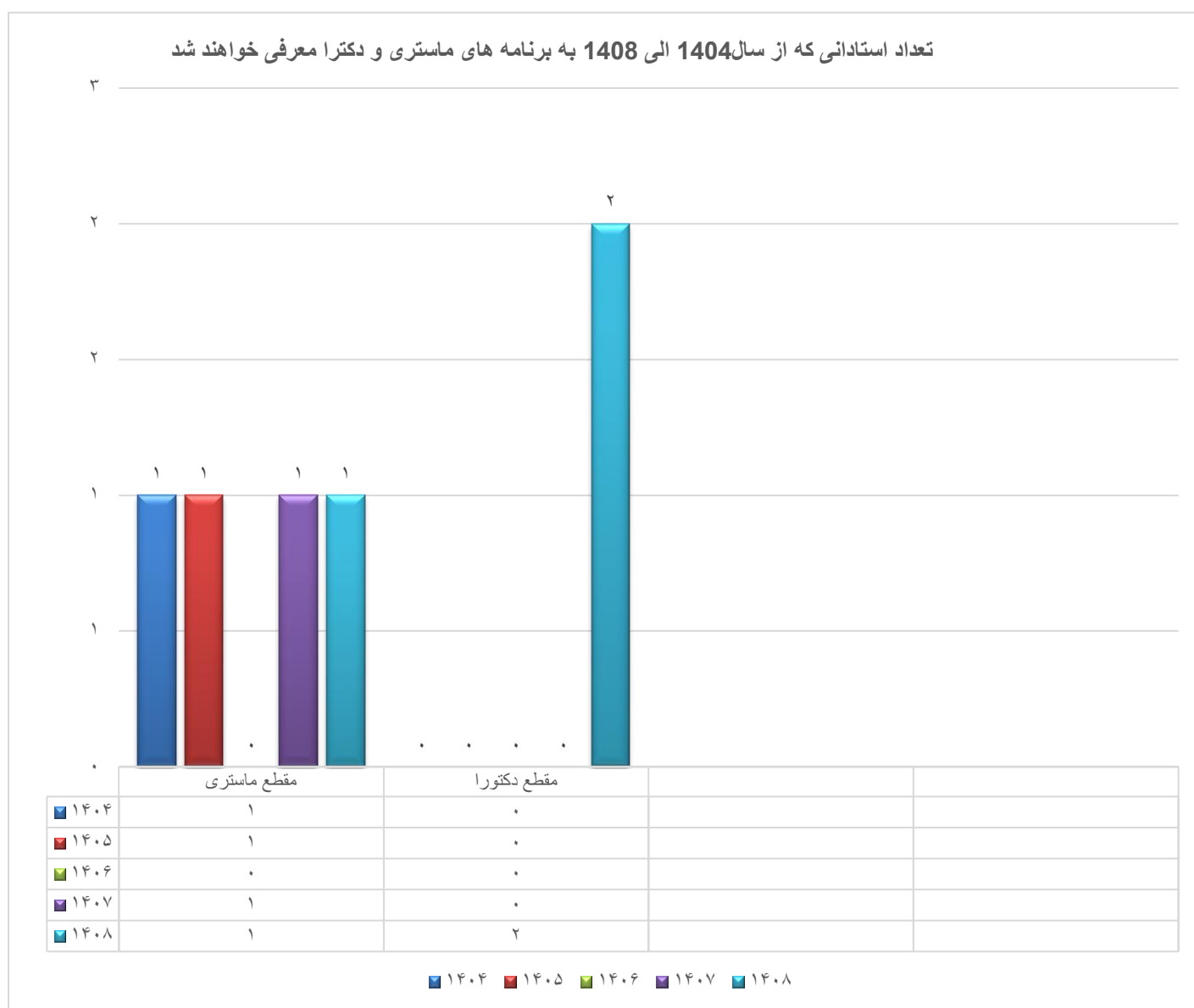
دیپارتمنت	فقه وقانون				
سال	۱۴۰۸	۱۴۰۷	۱۴۰۶	۱۴۰۵	۱۴۰۴
تعداد استادان	5	4	3	1	۲

تعداد کل بستهای مدنظر گرفته شده از سال ۱۴۰۴ الی ۱۴۰۸

سال	۱۴۰۴	۱۴۰۵	۱۴۰۶	۱۴۰۷	۱۴۰۸
مقطع ماستری	1	1	0	1	1
مقطع دکتری	0	0	0	۰	2

5-9. تعداد استادانی که از سال 1404 الی 1408 به برنامه های ماستری و دکترا معرفی خواهند شد

پلان استراتژیک دیپارتمنت فقه و قانون در جلسه مورخ / / 1404 و پروتوکول نمبر () دیپارتمنت فقه و قانون پوهنچی شرعیات
مورد تایید قرار گرفت.

با احترام

پوهنیار احمدالدین "رحمانی"

آمر دیپارتمنت فقه و قانون

پلان استراتژیک دیپارتمنت فقه و قانون در جلسه مؤرخ / / 1404 و پروتوکول نمبر () کمیته پلان استراتژیک پوهنچی شرعیات مورد
تأیید اعضای جلسه قرار گرفت

با احترام

مسئول کمیته پلان استراتژیک

پلان استراتژیک دیپارتمنت فقه و قانون در جلسه شورای علمی پوهنچی شرعیات مورخ / / 1404 و پروتوکول () مورد تایید قرار
گرفت.

با احترام

مولوی ثناؤالله حنفی

رئیس پوهنچی شرعیات